

MUT

SEID MUTIG
MACHT MIT

Haklarım, Hakların, Haklarımız.

İltica etmiş kadınlara* rehber olarak
hazırlanmıştır

GÜNÜMÜZDE EMPOWERMET (DANIŞMANLIK VE GÜÇLENDİRME).

MUT-Projesi.

— Göçmenler* ve mülteci kadınlar* ortak bir tecrübeyi paylaşıyor: Çoğu zaman, toplumun eşit haklara sahip bir parçası olarak görülmedikleri bir ülkede yaşıyorlar. DaMigra Derneği, MUT-Projesi ile uzun zamandır Almanya'da yaşayan göçmen kökenli kadınların* değerli tecrübelerine başvuruyor. Bu kadınlar* "Cesaret verici ve aracı" görevini üstlenerek mülteci kadınları bilgilendirme, eğitme ve onlara yol gösterip eşlik etme yoluyla onların sosyal hayata katılımlarını sağlıyorlar. MUT Projesi ülke çapında göçmen kökenli kadınların* mülteci kadınlar* için cesaret verici ve aracı olarak gerçekleştirdikleri danışmanlık ve güçlendirme (empowerment) etkinlikleri organize ediyor.

MUT Projesinin etkinliklerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- Genel olarak insan hakları, özel olarak da kadın* hakları konusunda workshoplar düzenleme
- Çocuk yetiştirme, eğitim ve sağlık konularında bilgilendirici toplantılar gerçekleştirme
- Kamu kurumlarını ziyaret etme

Hakkınız.

Haklarınızı tanıma

hakkınız.

HAKKINIZ.

Haklarınızı tanıma hakkı.

✓ Hukuk devletlerinin, insan onurunun dokunulmazlığını ve eşit insan haklarını herkes için teminat altına almış olmasına rağmen, bazı gruplar hala insan hakları ihlallerine sıkça maruz kalıyor. Bu nedenle uluslararası insan haklarının gelişimi sırasında özel risk altındaki gruplar için bir takım güçlendirilmiş koruma mekanizmaları oluştu. Bu grupları, çocukların yanı sıra, kadınlar*, göçmen*ler ve mülteciler oluşturmakta. Bu, saydığımız diğer gruplar gibi, biz kadınların* da, sadece “kadın” olduğumuz için daha fazla insan hakları ihlaline uğradığımız anlamına geliyor. Mülteci kadınlar* ise hem mülteci hem de kadın* olmaları dolayısı ile çok daha fazla risk altında bulunuyorlar. Peki genel olarak insan hakları ve yaşanan kadın hakları ihlallerinde siz mülteci kadın*lar için sunulan özel koruma mekanizmalarını ne kadar biliyorsunuz? Bilmediğiniz insan haklarına sahip olmanın size ne faydası var? Kadın* haklarını bilmek ama anlamamak size nasıl yardımcı olabilir? Ve son olarak dikkate alınıp savunulmadığı sürece kadın* ve insan haklarını anlamının kime yardımı olur? Bu nedenle bu kısa rehber size Almanya’daki mülteci kadınlar* olarak haklarınızı bilmeniz ve nasıl talep edebileceğinizi öğrenmeniz için destek olması amacıyla hazırlandı.

Rehber iş, eğitim, iltica, sağlık, evlilik ve aile gibi alanlar ile politik ve toplumsal katılım konusunda haklarınızı talep etmeye cesaretlendirmeyi hedefliyor. (Projenin adı olan MUT, Almanca’da cesaret anlamına geliyor.) Son olarak da belirli konularda sorun yaşadığınızda kendilerine başvurabileceğiniz

kişilerin listesine yer veriliyor. Bu çalışmanın eksiksiz olma gibi bir iddiası yok, bilakis siz mülteci kadınların* dikkatini Almanya’daki haklarınıza çekme yolunda atılmış küçük bir adım sadece.

HAKLARIM, HAKLARIN, HAKLARIMIZ.

İltica hakkı

Ülkeye giriş öncesinden karara kadar

Almanya'da iltica başvurusunda bulunma hakkın var. Bunun için sığınma talepçisi olduğun beyan etmen gerekiyor. Bunun akabinde sığınma hakkı aradığına dair bir belge (BÜMA) alacaksın. Bu belge (BÜMA) oturma izni değil, sadece geçici bir oturma belgesidir. Bundan sonra Uyum ve Mülteci Bakanlığı'na iltica başvurusu yapma hakkın var. Başvuruyu yaptıktan sonra şahsi olarak vereceğin ifade için randevu tarihini yazılı olarak alacaksın. İfadeye katılmak yükümlülüklerin arasında bulunmaktadır. Katılmaman durumunda ikna edici bir özür beyan etmemen halinde (hastalık halinde doktor raporu bakanlığa yazılı olarak iletilmeli) bakanlık iltica başvurusunu dosyanın durumuna göre karara bağlar. İfadeyi anadilinde verme hakkına sahipsin. Cinsiyete özel mağduriyet veya cinsel şiddetin kurbanı olarak (memleketinde namus cinayeti, kadın sünneti yahut zorla evlilik tehdidi altındaysan) buna ek olarak ifadeni kadın bir tercümanın eşliğinde bir

kadına verme hakkına da sahipsin. Bunu daha önce belirtmediysen ve konuyu bir erkeğe anlatmak istemiyorsan bunu ifade verme işlemi sırasında da belirtebilirsin.

Karar çeşitleri

Olumlu karar

Kararın olumlu olması halinde iltica hakkı kazanmış biri olarak 3 yıllık bir pasaport ve oturma izni hakkına kavuşuyorsun. Kesinlik kazanmış olan olumlu kararın ardından ilk üç ay içinde aileni (Eşini ve/veya reşit olmayan çocuklarını) Almanya'ya getirme hakkın da bulunmaktadır. Bunun yanı sıra çalışma hakkına ve uyum kursu, maddi destekler, çocuk, ebeveyn ve kira yardımı veya üniversite bursunu (BAFÖG) talep etme hakkına sahipsin.

Başvurunun („basit“) reddi, ama sınır dışı edilme-ye karşı koruma (ikincil koruma)

Geldiğin ülkede hayati tehlikenin bulunması durumunda sınır dışı edilmeme hakkına sahip oluyorsun. Bu durumda bir yıllık oturma izni alabiliyorsun ve aile birleşimi ancak kısıtlı bir şekilde mümkün olabiliyor.

Başvurunun olumsuz sonuçlanması durumunda (bakanlık sınır dışı edilme yasağına karar vermiş olsa bile) 2 hafta içinde idari mahkemeye itirazda bulunabilirsin. Bu durumda bir avukatın sürece dahil olması gerekmektedir.

BAŞVURULABİLECEK KURUMLAR

Anwältinnen ohne Grenzen e.V.

Anselm-Feuerbach-Platz 2

79100 Freiburg

@ info@aogde.com

☎ 0761 80520

🌐 anwaeltinnen-ohne-grenzen.de

İ Başvurunun „açıkça gerekçesizdir“ tespitiyle reddi (sınır dışı edilmeye karşı koruma yok)

Ayrıca, başvuru „açıkça gerekçesizdir“ tespitini içeren olumsuz bir karar türü de var. Bu durumda bir hafta içerisinde „acil başvuru“ (Eilantrag) ile itiraz etme hakkın var. Fakat bu itirazın sınır dışı edilme sürecini erteleme etkisi yok, iltica hakkını elde edememe durumunda avukat ve mahkeme masraflarının karşılanması talep edebilirsiniz. Adli süreç maliyetinin üstlenilmesi için yapılacak talebinin kabulü için hem davayı kazanma ihtimalinin bulunması hem de cüzi parasal güce sahip olman gerekiyor. Bunu belgelemen için mülteci ödemelelerinden alınan maaş belgesi yeterli olmaktadır. ■

HAKKIM, HAKKIN, HAKKIMIZ

Eğitim/

Uyum kursuna katılma hakkı

— Eğitimde ulaşma hakkı Almanya'daki oturma izninin türüne bağlı. Durum, iltica talebinin karara bağlanmış olup olmamasına, kararın olumlu olmasına veya geçici oturma izniyle (Duldung) Almanya'da bulunuyor olmana göre değişiklik arz ediyor. Çocuklar ve gençler, oturma statülerinden bağımsız olarak okula gitme hakkına sahiptir. Eğitimin ilk adımı ise bir uyum kursuna gitmektir. Kalma ihtimali yüksek olan sığınma talepçileri, geçici izinle (Duldung) Almaya'da bulunanlar ve oturma izni almış kişiler uyum kurslarına katılabilir. Katılmamanız veya devam etmemeniz durumunda aldığınız desteklerde kesintiye gidilebilir. Bu, üniversite ve meslek yüksek okul başvurularında olduğu gibi iş, meslek eğitimi ve staj başvuruları için de önemli. ■

YAŞADIĞINIZ YERDEKİ UYUM KURSLARIYLA İLGİLİ BİLGİ ALMAK İÇİN AŞAĞIDAKİ KURUMLARA BAŞVURABİLİRSİNİZ:

- İ Gençlik uyum hizmetleri ve göçmen danışma merkezleri
- İ Uyum müdürlükleri veya yerel idarenin kültürlerarası bürosu
- İ Kültür merkezleri
- İ Dil okulları ve üniversiteler
- İ İş ajansı ve Job-Center
- İ Halk eğitim merkezleri

HAKKIM, HAKKIN, HAKKIMIZ

Çalışma hakkı

Çalışma hakkın oturumunun hukuki statüsüne bağlı. Almanya'daki ilk üç ayında ve konakladığın ilk birimde, yani mülteci yurdunda, çalışma izni bulunmamakta. Çalışabilmek için bulunduğun yerdeki Yabancılar Dairesi'nin (Ausländerbehörde) vereceği çalışma izni gerekmektedir. 4. aydan itibaren Almanya'nın birçok yerinde çalışabilirsin ama iş piyasasına erişim kuralları farklılık arz edebildiğinden her zaman için İş Ajansı'na (Arbeitsagentur) danışman gerekmektedir. Çalışma izni olmadan çalışırsan kanunları ihlal ettiğinden dolayı oturum iznini tehlikeye atmış olursun.

HAKKIM, HAKKIN, HAKKIMIZ

Meslek ve Üniversite eğitimi

Meslek eğitimine başlayabilmek için de çalışma iznine sahip olman gerekiyor. Hangi olanakların ve istisnaların olduğunu öğrenmek için iş ajansı (Arbeitsagentur), Sanayi ve Ticaret Odası (Industrie- und Handelskammer) yahut Esnaf ve Zanaatkarlar Odasından (Handwerkskammer) bilgi alabilirsin.

Üniversitede veya yüksek okulda okuma yetkinliğine sahip olup olmadığını ise her üniversite ve yüksek okul kendisi inceliyor. Yeterli Almanca bilgisinin olması, bölümlerin çoğunda başvuru için ön koşul oluşturuyor.

Üniversite bursu (BAFÖG) veya meslek eğitimi yardımı ise oturum statüsüne bağlı.

Mülteciler için burs programları da bulunmakta. Yakınındaki üniversitelerin ve yüksek okulların danışma servislerinden konuyla ilgili ayrıntılı bilgi alabilirsin.

ÜLKE ÇAPINDA İLGİLİ
KURULUŞ

www.arbeitsagentur.de

HAKKIM, HAKKIN, HAKKIMIZ

Evlilik, hayat arkadaşlığı* ve annelik*

Özgür eş/hayat arkadaşı* seçebilme hakkı

İstediğin zaman ve istediğin kişiyle evlenme hakkın var. Almanya'da erkek* veya kadın* partnerinle evlenmeden beraber yaşama hakkına da sahipsin.

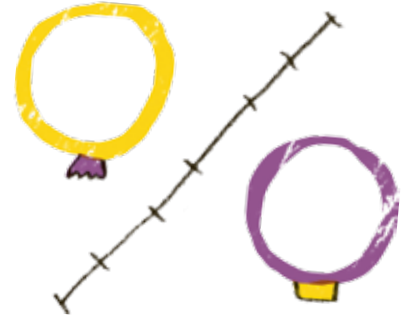
Evlilik hakkı

Almanya'da günümüzde sadece „zorunlu medeni evlilik“ de denilen, yani resmi nikah dairesi huzurunda (Standesamt) kıyılan nikahlar geçerli sayılmaktadır. Yurt dışında kıyılmış olan evlilikler de, nikah kıyıldığı anda maddi-hukuki şartların (bekar olma, yaş sınırı) her iki eş için de mevcut olması halinde genelde tanınmaktadır.

Evlilikte ve ilişkide erkek* ve kadın* için eşit haklar

Erkek* ve kadın* evlilikte ve evliliğin sona erdirilmesi halinde eşit hak ve yükümlülüklerle sahiptir. Kadın* olarak, kaç çocuk istediğine ve hangi aralıklarla çocuk dünyaya getirmek istediğine özgürce karar verme hakkın var. Ayrıca, eşin istemese bile ondan boşanma hakkına sahipsin.

Boşanma hakkı

Boşanmayı düşünürsen bir danışma merkezinden veya avukattan* yardım iste. İltica süreci işlerken de boşanmak mümkün. Senin iltica başvuruna kocanın* başvurusundan bağımsız olarak karar verilir.

Velayet hakkı

Ayrılmaya karar vermeniz durumunda da çocuklarınıza beraber bakabilirsiniz ama çocuğun/çocukların sadece anne veya babayla mı yaşayacağına yoksa değişmeli olarak ikisiyle de mi yaşayacağına karar verilmelidir. Bu durumda çocuğun da kendisi için hangisinin daha iyi olduğunu düşündüğünü söylemeye hakkı vardır.

Çocuk hakları da insan haklarıdır. Çocuklarıyla uygun şekilde ilgilenmek ebeveynin hakkı ve yükümlülüğüdür.

Bu, annenin sorumluluk ve haklarının olduğu anlamına gelir. Çocuğun babasıyla evli ol veya olma, çocuk üzerinde hakkın vardır.

Şiddetsiz bir hayat çocuklarının hakkıdır. Çocuğunu dayaktan ve kötü muameleden koruma hakkın var, bu davranışlar akrabalarından gelse bile.

Çocuklarının eğitim hakkı var. Almanya'da her çocuk için zorunlu eğitim süresi 9 yıldır.

Çocuğunun anaokuluna gidip gitmemesine veya okulda din dersine katılıp katılmayacağına sen karar verirsın.

**ŞİDDETSİZ BİR HAYAT
ÇOCUKLARININ HAKKIDIR**

**BU KONUDA BAŞVURULACAK BAŞLICA
KURUMLAR YEREL GENÇLİK DAİRE'LE-
Rİ VE AİLE DANIŞMANLIK MERKEZLE-
Rİ'DİR.**

Pro Familia Verband (Almanya'da cinsellik, beraberlik veya aile planlaması gibi konularda faaliyet gösterir)

📧 www.profamilia.de

İki Uluslu Evlilikler ve Beraberlikler Birliği

📧 www.verband-binationaler.de

WeiBer Ring Şiddet Mağdurları Yardım Hattı

📞 116 006

Nummer gegen Kummer

📧 www.nummergegenkummer.de

HAKKIM, HAKKIN, HAKKIMIZ

Bedensel dokunulmazlık ve sağlık hakkı

Bedensel dokunulmazlık hakkın var. Bununla kastedilen, kimsenin sana şiddet uygulama hakkının olmadığıdır. Kanunun seni hangi şiddet türlerinden koruduğu aşağıda açıklanmıştır:

- Fiziksel şiddet
- Dayak, cinsel saldırı, bedensel yaralama
- Psikolojik şiddet
- Takip (Stalking), tehdit, her türlü doğrudan taciz/gözdağı verilmesi
- Kurumsal şiddet
- Kanunlar, yapılanma ve dil ile yapılan ayrımcılık

BU KONUDA BAŞVURULACAK BAZI KURUMLAR ŞUNLARDIR:

Polis İmdat

☎ 110

Federal Danışmanlık Birimleri Birliği Derneği

☎ 0351 500 541 6

WeiBer Ring Şiddet Mağdurları Yardım Hattın

☎ 116 006

Kadınlara Karşı Şiddet Yardım Hattı

☎ 08000 116 016

Kadın Danışmanlık Merkezleri ve Yardım Hattı

Federal Birliği

☎ 030 322 99 500

Pro Asyl derneği

☎ 069 242 314 20

Refakatsiz küçük mültecilerle ilgili dernek

☎ 030 820 974 30

Ayrımcılığa Karşı Almanya Birliği (advd)

☎ 0341 307 876 90

HAKKIM, HAKKIN, HAKKIMIZ

Üreme ve cinsel sağlık hakkı

✓ Doğurganlığın ve cinselliğin özel koruma altındadır. Aşağıda sayılan sorulardan arasında kafanı kurcalayanlar varsa, soruların altında belirtilen danışma merkezleri sana yardımcı olacaktır:

- Almanya'da ikiden fazla çocuk sahibi olmanın yanlış olduğu söylendi. Doğru mudur?
- Hamileyim ama bebeği aldırma istiyorum. Bana kim yardımcı olabilir?
- Sünnetimden korkuyorum. Bu konuyu kiminle konuşabilirim?
- Bulaşıcı cinsel hastalıktan korkuyorum. Kontrol için nereye gidebilirim ve kendimi nasıl koruyabilirim?
- Hamile kalmak istemiyorum. Korunma yöntemleri hakkında bilgiyi nereden edinebilirim?
- Birlikteliğimde cinsel ilişkide yeni şeyler denemem konusunda baskı var. Nasıl karşı koyabilirim?
- Tecavüze uğradım. Bunun hakkında konuşmakta çok zorlanıyorum. Kime güvenebilirim?

Kadın hakkı insan hakkıdır

☎ 069 970 979 70

pro familia derneği

☎ 069 269 577 90

Hamileler Yardım Hattı

☎ 0800 40 40 020

Kadın Sünnetine Karşı Yardım Hattı

☎ 0211 938 857 91

HAKKIM, HAKKIN, HAKKIMIZ

Düşünce, vicdan ve inanç özgürlüğü

✓ Her insan bir dine veya dünya görüşüne sahip olma, onu değiştirme veya hiç bir dine inanmama hakkına sahiptir.

Yalnız başına veya diğerleriyle beraber inancını yaşama özgürlüğün var. Din ve dünya görüşü konusunda özgür olmak düşünce özgürlüğünün bir parçasıdır.

DÜŞÜNCELER
ÖZGÜRDÜR

HAKKIM, HAKKIN, HAKKIMIZ

Katılım hakkı

- ✓ Mülteci bir kadın* olarak Almanya'da seçme hakkın olmasa da sesini duyurma imkanına sahipsin:
- Kadınlarla* buluşabilirsin; örgütlenebilir, mesela bir dernek kurabilirsiniz.
 - Diğer insanlarla kamusal alanda toplanabilir, hakların için ve adaletsizliklere karşı gösterilere katılabilirsin.
 - Sosyal ve politik konularda etkin olabilir, mesela göçmen ağlarının, derneklerinin ve inisyatiflerinin çalışmalarına katılabilirsin.

HAKKIM, HAKKIN, HAKKIMIZ

Kültürel kimlik hakkı

- ✓ Mülteci bir kadın* olarak kültürünü ve kişiliğini yaşama hakkına sahipsin. Ayrımcılığın her türlü (cinsiyet, etnik köken, din, yaş, engellilik, cinsel kimlik) yasak ve suçtur. Örneğin şu durumlarda başvurabileceğin ve sana yardımcı olacak birçok sivil toplum kuruluşu da bulunmaktadır:
- Ten renginden dolayı sokakta aşağılanman veya saldırıya uğraman halinde.
 - Tesettürlü müslüman bir kadın* olarak iş veya ev ararken dininden dolayı ayrımcılığa maruz kalman halinde.
 - Bir kadını* sevip ona kamusal alanda sarıldığından dolayı kim olduğu önemli olmaksızın herhangi biri tarafından senin veya onun hakarete veya saldırıya uğraması halinde.
 - Transgender, transeksüel, interseksüel, queer gibi bir cinsel kimliğe sahip olmandan ötürü psikolojik veya tıbbi destekten mahrum kalman halinde.

**DAHA FAZLA AÇIKLILIK.
DAHA FAZLA SAYGI.
DAHA FAZLA ÇEŞİTLİLİK.**

GÖÇMEN* ORGANİZASYONLARININ BİR LİSTESİNİ ŞURADA BULURSUN:

DaMigra e. V. (adın Göçmen Organizasyonları Birliği)

📧 www.damigra.de

LesMigras e. V. - Lezbiyen Danışmanlığının Ayrımcılık ve Şiddete Karşı Bölümü Berlin Derneği (Danışmanlık: Arapça, Almanca, İngilizce, Kürtçe, Farsça, Fransızca, İspanyolca, Sırpça-Hırvatça, Rusça; çok dilli sayfa)

📧 lesmigras.de

Lesben- und Schwulenverband in Deutschland e. V. (Eşcinseller Birliği)

📧 www.lsvd.de

MILES - Göçmenler, Eşcinseller Merkezi:

📧 berlin.lsvd.de

İnsan Hakları Enstitüsü (Almanca-İngilizce)

📧 www.institut-fuer-menschenrechte.de

Kadın Hakları Derneği

📧 www.frauenrechte.de

MUT-Projesi. Haklarınızı tanıma hakkınız.

Dr. Soraya Mocket
MUT-Projesi Yönetimi

Mağorzata Gedlek
MUT-Genel Koordinasyon Sorumlusu

Nevruz Karadas
MUT-Basın ve Kamu Çalışmaları Sorumlusu

DaMigra e.V. | MUT-Projekt
Am Sudhaus 2
12053 Berlin
☎ 030 92 25 13 01

✉ mut@damigra.de
🌐 www.damigra.de/mut-projekt
📘 www.facebook.com/DaMigra

Proje aidiyeti:

Proje teşviki:

